

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลของการใช้กิจกรรมคัดสรรในการสอนภาษาไทยที่มีต่อพฤติกรรมการสนใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมคัดสรรในการสอนภาษาไทยที่มีต่อพฤติกรรมการสนใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

คะแนนพฤติกรรมการสนใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมคัดสรรสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัย วารสาร สิ่งพิมพ์และตำราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ การสอนภาษาไทย เทคนิควิธีสอน องค์ประกอบของแผนการสอน ขั้นตอนการสอน ที่มีผลต่อพฤติกรรมการสนใจเรียนของนักเรียน
2. ศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ติดตามแนวคิดของ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2531) ทฤษฎีการเรียนรู้ และสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการสนใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. ศึกษาเทคนิค และการสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ของ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2524) กมลรัตน์ หล้าสว่างซ์ (2527) ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2527) วิไลวรรณ จันณรงค์ (2530) สมาน สาครจิตร์ (2533) และเครื่องมือสังเกตพฤติกรรมของ

โดนัลด์ เอ็ม เมดลีย์ และ ฮาร์โรลด์ อี มิทเชล (Donald M. Medley and Harold E. Mize) อ้างใน นราวัลย์ กาญจนะประโชติ, 2524)

4. สร้างแผนการสอนและแบบบันทึกพฤติกรรมการสนใจเรียน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้แก่ แผนการสอนโดยใช้กิจกรรมคัดสรรและแผนการสอนโดยใช้กิจกรรมปกติ และแบบบันทึกพฤติกรรมการสนใจเรียน

แผนการสอนโดยใช้กิจกรรมคัดสรร เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการสนใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12 แผน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตรงตามแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิ และได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว

แผนการสอนโดยใช้กิจกรรมปกติ จำนวน 12 แผน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ตรงตามคู่มือครู กระทรวงศึกษาธิการ โดยผ่านการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิ และได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว

แบบบันทึกพฤติกรรมการสนใจ จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยพฤติกรรมการสนใจเรียนต่อการจัดกิจกรรมสร้างบรรยากาศ พฤติกรรมการสนใจเรียนต่อการจัดกิจกรรม การมีส่วนร่วม พฤติกรรมการสนใจเรียน ต่อการจัดกิจกรรมเสริมแรง พฤติกรรมการสนใจเรียน ต่อการจัดกิจกรรมประจักษ์ผลแห่งตน ซึ่งผ่านการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิ และได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 10 พฤติกรรม ใช้มาตราวัดเป็น ลิเคิร์ต (Likert's Scale)

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการทดลอง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ซึ่งเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 2 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่สนใจเรียน ได้จากการที่ครูประจำชั้น และครูสอนวิชาภาษาไทยเสนอชื่อตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด 5 ชื่อ นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่สนใจเรียนมีห้องละ 15 คน กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง รวมตัวอย่างประชากรครั้งนี้ 30 คน

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ผู้วิจัยดำเนินการสอน ตัวอย่างประชากรทั้งหมดตามแผนการสอน ที่สร้างขึ้นใช้ เวลาปกติ สัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ รวมเวลาที่ใช้ในการทดลอง ทั้งหมดประมาณ 5 สัปดาห์ หรือ 36 ชั่วโมง แบ่งเป็นการเตรียมความพร้อมสร้างความคุ้นเคย และนำวิธีเรียน และฝึกผู้ช่วยวิจัย 12 ชั่วโมง

2. ในการทดลองสอนกลุ่มตัวอย่างประชากรใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการสนใจเรียน โดยผู้ช่วยวิจัย 2 คน สังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่ถูกเสนอชื่อว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมไม่สนใจเรียน 12 ครั้ง ขณะสอนจำนวน 24 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้ช่วยวิจัย 2 คน บันทึกในแบบสังเกตพฤติกรรมการสนใจเรียน นำคะแนนการประเมินเป็นแบบประเมินค่า 5 สเกล กำหนดน้ำหนักตามแบบลิเคิร์ต คือ 5 4 3 2 1 เป็น ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติน้อยที่สุด ตามลำดับ คำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{x}$) (S_x) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการสนใจเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย แสดงว่า

1. คชแผนพฤติกรรมการณ์ใจเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมสร้างบรรยากาศ กิจกรรมมีส่วนร่วม กิจกรรมเสริมแรง และกิจกรรมประจักษ์ผลแห่งตน สูงกว่าคชแผนพฤติกรรมการณ์ใจเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

2. พฤติกรรมการณ์ใจเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมคัดสรร และเรียนโดยใช้กิจกรรมปกติ แยกเป็นรายข้อพบว่า 9 ใน 10 ข้อของพฤติกรรมการณ์ใจเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมคัดสรรมีคชแผนพฤติกรรมการณ์ใจเรียนสูงกว่าคชแผนพฤติกรรมการณ์ใจเรียนโดยใช้กิจกรรมปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ยกเว้น กิจกรรมประจักษ์ผลแห่งตน พฤติกรรมข้อที่ 9 นักเรียนจัดบันทึกแบบแสดงความก้าวหน้าทางการเรียนของตนเองพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมคัดสรรและเรียนโดยใช้กิจกรรมปกติ มีพฤติกรรมการณ์ใจเรียนไม่แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยทำให้ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการณ์ใจเรียน ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมสร้างบรรยากาศ กิจกรรมการมีส่วนร่วม กิจกรรมเสริมแรง กิจกรรมประจักษ์ผลแห่งตน

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อตกลงเบื้องต้น พฤติกรรมการณ์ใจเรียนของนักเรียนเป็นพฤติกรรมที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสิ่งเร้าและเงื่อนไขที่ครูจัดอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ไม่รวมถึงอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการณ์ใจเรียน

1. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน นักเรียนที่ถูกเสนอชื่อเป็นผู้ไม่สนใจเรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนด 30 คน เป็นนักเรียนชาย 20 คน นักเรียนหญิง 10 คน มีพฤติกรรมไม่

สนใจเรียนตามเกณฑ์ข้อที่ 1 ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน มักคุย เหม่อลอย หลับ ขณะครูสอน มีพฤติกรรมไม่สนใจเรียนตามเกณฑ์ข้อที่ 2 ไม่ให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนแก่เพื่อนและครู มีพฤติกรรมไม่สนใจเรียนตามเกณฑ์ข้อที่ 3 ทำงานที่ครูมอบหมายไม่สำเร็จ มีพฤติกรรมไม่สนใจเรียนตามเกณฑ์ข้อที่ 4 ตอบคำถามครูไม่ได้ และมีพฤติกรรมตามเกณฑ์ข้อที่ 5 ไม่ชอบเรียนภาษาไทย

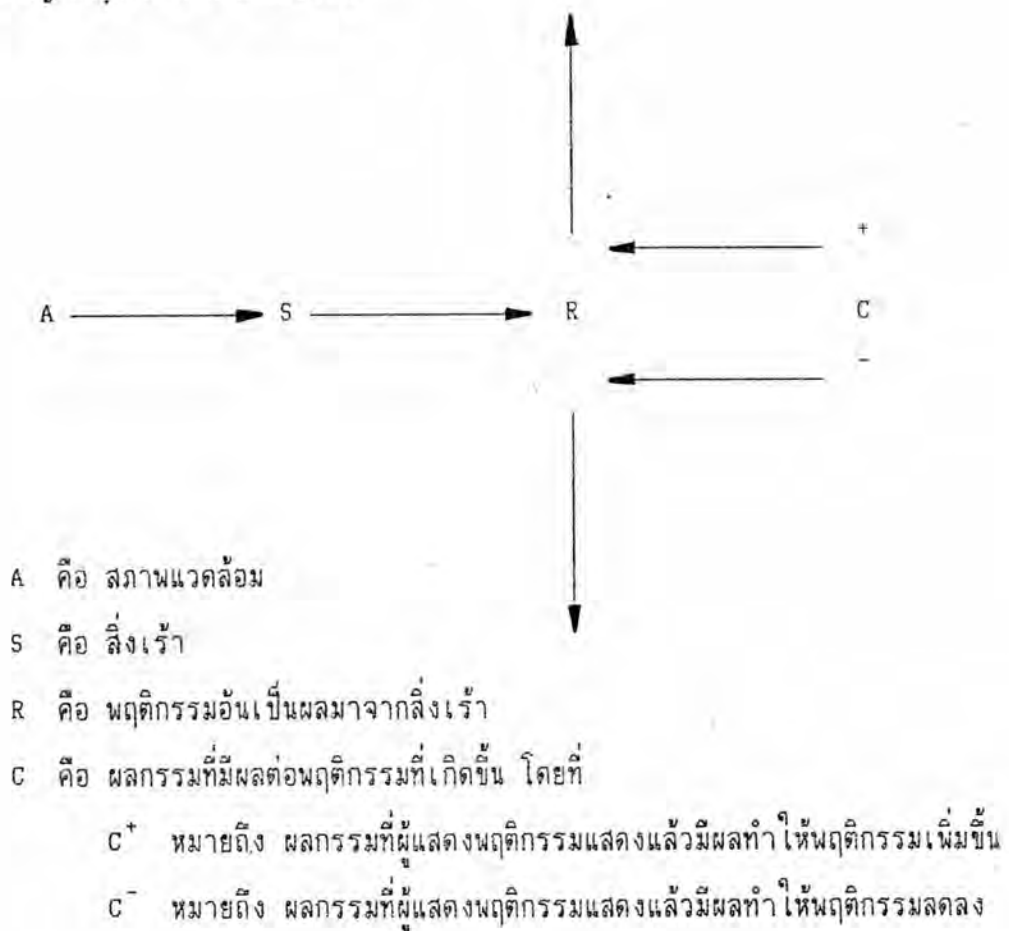
จากการวิจัย พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมคัดสรรมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากไม่สนใจเรียนมาเป็นสนใจเรียน ดังนี้

พฤติกรรมไม่สนใจเรียน

พฤติกรรมสนใจเรียน

1. ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน มักคุย เหม่อลอย หลับขณะครูสอน	1. นักเรียนจัดแต่งป้ายนิเทศหน้าชั้นอย่างตั้งใจ 2. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับป้ายนิเทศได้
2. ไม่ให้ความร่วมมือในการเรียน การสอนแก่ครูและเพื่อน	3. นักเรียนไม่ลุกออกจากที่นั่งของตนเองขณะครูสอน 4. นักเรียนร่วมกิจกรรมการร้องเพลงตามที่ครูกำหนด 5. นักเรียนให้ความร่วมมือแก่เพื่อนๆ ในการทำงานกลุ่ม
3. ทำงานที่ครูมอบหมายไม่สำเร็จ	6. นักเรียนรีบเร่งทำงานตามกำหนดเมื่อครูชมเชย หรือให้กำลังใจ 7. นักเรียนทำงานตามกำหนดได้สำเร็จ
4. ตอบคำถามครูไม่ได้	8. นักเรียนทำคะแนนทดสอบได้ร้อยละ 60
5. ไม่ชอบเรียนภาษาไทย	9. - 10. นักเรียนซักถามเนื้อหาที่ครูสอน

นอกจากนี้พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมคัดสรร มีคะแนนพฤติกรรมการสนใจเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 (ตารางที่ 5) แสดงว่าพฤติกรรมไม่สนใจเรียนได้เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งตรงกับทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning) ของ บี. เอฟ. สกินเนอร์ (B. F. Skinner, 1969) ซึ่งกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสภาพแวดล้อมที่เป็นตัวทำให้เกิดพฤติกรรม (Antecedent) กับผลกระทบ (Consequences) ที่เกิดขึ้นหลังจากที่อินทรีย์ได้แสดงพฤติกรรมนั้นแล้ว คาซดิน (Kazdin, 1977) ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขผลกระทบเน้นที่ผลกระทบของพฤติกรรมนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ดังแผนภาพที่แสดงต่อไปนี้

จากแผนภาพจะเห็นได้ว่าในสภาพแวดล้อมมีสิ่งเร้าที่ทำให้อินทรีย์แสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งพฤติกรรมนั้นจะมีผลกระทบตามมา และผลกระทบนั้นมีผลทำให้พฤติกรรม ที่อินทรีย์แสดงออกมานั้นเพิ่มขึ้นหรืออยู่ในระดับคงที่ (ถ้าผู้แสดงพฤติกรรมมีความพึงพอใจในผลกระทบนั้น) หรือลดลง (ถ้าผู้แสดงพฤติกรรมไม่มีความพึงพอใจในผลกระทบนั้น) สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, (2526)

หลักการสำคัญของทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม คือการนำเอาสิ่งเร้าเข้าไปกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ นักจิตวิทยาเชิงพฤติกรรมเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นเมื่อมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้า สิ่งเร้าทั้งหลายมีอำนาจในการกระตุ้นให้เกิดมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันได้ สิ่งเร้าบางประเภทสามารถกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมได้ดี บางประเภทก็มีอำนาจในการกระตุ้นน้อย ในกรณีที่มีการนำเอาสิ่งเร้าที่มีอำนาจในระดับสูงไปกระตุ้น แล้วก่อให้เกิดมีพฤติกรรมขึ้นทันที ก็ถือว่านั่นเป็นการวางเงื่อนไขให้เกิดมีพฤติกรรมขึ้น (Contingent management) นั่นคือครูสามารถกำหนดได้ว่าจะให้สิ่งเร้าใดเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมใด และจะให้เกิดขึ้นเมื่อใด (พวงเพ็ญ อินทรประวัติ, 2532)

สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้การจัดกิจกรรมคัดสรร 4 รูปแบบ เป็นสิ่งเร้าให้เกิดพฤติกรรมการสนใจเรียน ได้แก่กิจกรรมการสร้างบรรยากาศ กิจกรรมการมีส่วนร่วม กิจกรรมเสริมแรง และกิจกรรมประจักษ์ผลแห่งตน

2. พฤติกรรมการสนใจเรียน : การจัดกิจกรรมคัดสรร 4 รูปแบบ

กิจกรรมคัดสรร 4 รูปแบบ ได้แก่ กิจกรรมสร้างบรรยากาศ กิจกรรมการมีส่วนร่วม กิจกรรมเสริมแรง และกิจกรรมประจักษ์ผลแห่งตน

จากการทดลองพบว่าคะแนนพฤติกรรมการสนใจเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมคัดสรร สูงกว่าคะแนนพฤติกรรมการสนใจเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 (ตารางที่ 4) แสดงว่ากิจกรรมทั้ง 4 รูปแบบทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการสนใจเรียนเกิดขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในกระบวนการใช้หลักสูตร เพราะเป็นกิจกรรมที่นักเรียนและครูปฏิบัติร่วมกัน นั่นคือ การเรียนเป็นกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ และการสอนเป็นกิจกรรมที่ครูปฏิบัติ

ธีรยุทธ เสนิงค์ ณ ออยุธยา (2528) ได้กล่าวว่า "พฤติกรรมการสอนของครู และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด พฤติกรรมการสอนที่ดีของครูย่อมส่งเสริมให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนที่ดี"

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2531) ได้กล่าวถึงความสามารถของครูภาษาไทยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพอสรุปได้ว่า "ครูภาษาไทยควรมีความสามารถ ในการจัดแผนการสอนได้เหมาะสมกับลักษณะของนักเรียน และสภาพแวดล้อม มีความสนใจในการจัดเตรียมการเรียนการสอนเพื่อจูงใจเร้าใจให้นักเรียนรักที่จะเรียน สามารถจัดการเรียนการสอนได้หลายๆ ลักษณะ" ซึ่งรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้สอดคล้องกับคำกล่าวข้างต้น

พฤติกรรมสนใจเรียน ข้อที่ 1, 2, 3 (นักเรียนจัดแต่งป้ายนิเทศหน้าชั้นอย่างตั้งใจ, นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับป้ายนิเทศได้, นักเรียนไม่ลุกออกจากที่นั่งของตนเองขณะครูสอน) พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมคัดสรรมีพฤติกรรมสนใจเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยกิจกรรมปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 การจัดป้ายนิเทศและการจัดที่นั่งนักเรียนเป็นกิจกรรมสร้างบรรยากาศ ที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมสนใจเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลวรรณ จันทร์รงค์ (2530) พบว่า

การสร้างบรรยากาศของชั้นเรียนด้วยการจัดป้ายนิเทศ และจัดที่นั่งนักเรียนให้เหมาะสมเป็นการปลูกฝังความเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านวิชาการ และพัฒนาการทางสังคม ซึ่ง บันลือ พงษ์ขวัญ (2519) ได้กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศเป็นการอำนวยความสะดวกในการเรียนได้ดี และ สุจิตรา ศรีนวล (2528) ก็ได้กล่าวเช่นกันว่าการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนเป็นสิ่งจำเป็น ที่จะช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกดีหรือวันที่จะเรียน มีความสนใจ ได้รู้ได้เห็นในสิ่งใหม่ๆ นอกจากนั้นแล้วยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ชาญชัย อาจินสมจารย์ (2527) ที่แสดงความคิดเห็นว่าการปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียนด้วยการสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นเป็นสิ่งประกันถึงความสำเร็จในการเรียนการสอนวิชานั้นๆ ทศนีย์ ผลเนื่องมา (2524) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนมีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้นักเรียน เพราะบรรยากาศที่ทำให้นักเรียน พอใจสนใจและทำให้นักเรียนมีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการเรียนต้องการที่จะรับรู้เนื้อหาในการเรียน

และจากงานวิจัยของ ลำเนา เนื้อทอง (2538) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ในโรงเรียนที่มีความก้าวหน้าด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย พบว่า

ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ปรากฏว่า ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่มีการจัดป้ายนิเทศภาษาไทยภายในห้องเรียน ป้ายนิเทศส่วนใหญ่ได้รับความสนใจของนักเรียน และตรงกับเรื่องที่สอนในช่วงนั้น ป้ายนิเทศ มีไว้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน เมื่อมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวบนป้ายนิเทศ นักเรียนจะได้ทำการศึกษา ร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อทบทวนเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน และทำให้ห้องเรียนสวยงาม เสริมทัศนคติที่ดีของนักเรียนต่อการศึกษาหาความรู้ เสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และพัฒนาความสนใจของนักเรียน เช่น จัดโต๊ะเป็นรูปร่างกลม รูปครึ่งวงกลม รูปตัวยู ตัวแอล หรือศูนย์กิจกรรม ศูนย์การเรียนรู้ แต่ละครั้งเพื่อพัฒนาทักษะสำคัญๆ บางประการ เช่น การทำงานกลุ่ม การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงละคร การสาธิต การทดลอง และจากการสังเกตพบว่า

การจัดป้ายนิเทศ ตามแผนการสอนครูจะต้องจัดในชั้นนำเข้าสู่บทเรียน มีบางแผน ที่ครูจำเป็นต้องจัดล่วงหน้าก่อนสอน เนื่องจากนักเรียนต้องออกไปทำกิจกรรมนอกห้องเรียนคือ ทำงานประดิษฐ์ นักเรียนใช้เวลาในการกลับห้องช้ามาก หรือครูให้นักเรียนช่วยจัดแต่งป้ายนิเทศโดยผู้ช่วยวิจัยไม่สามารถสังเกตได้ เมื่อครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาของป้ายนิเทศ นักเรียนมักตอบคำถามได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจัดป้ายนิเทศมีผลต่อพฤติกรรมการสนใจเรียนของนักเรียนในด้านความรับผิดชอบ, ความกระตือรือร้นที่จะเรียน ไม่คุย เหม่อ หลับ ขณะครูสอน ครูถามอะไรมักตอบได้

การจัดที่นั่งนักเรียน หรือให้อิสระการเลือกที่นั่ง เนื่องจากนักเรียนเคยชินต่อการนั่งที่ประจำ ขนาดโต๊ะและเก้าอี้ เคลื่อนย้ายไม่สะดวก นักเรียนต้องใช้เวลานานและส่งเสียงเอะอะ การให้อิสระการเลือกที่นั่ง นักเรียนจะส่งเสียงเรียกเพื่อนวุ่นวาย และจะพบนักเรียนที่ไม่สามารถเข้ากลุ่มกับเพื่อนได้ ครูต้องคอยชี้แนะ และแก้ปัญหาตลอดเวลา

การเคลื่อนย้ายและจัดโต๊ะเป็นรูปต่างๆ ตามกิจกรรมการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงขนาดของโต๊ะเรียนและเก้าอี้ ต้องเหมาะสมกับวัยของนักเรียนด้วย และจากการจัดที่นั่งตามกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง หรือการให้อิสระในการเลือกที่นั่ง มีผลต่อพฤติกรรมการสนใจเรียนของนักเรียนในด้านระเบียบวินัยในห้องเรียน นักเรียนเรียนด้วยความรู้สึกที่ไม่ถูกบังคับ การลุกออกจากที่นั่งขณะครูสอนไม่เกิดขึ้น ขณะเดียวกันครูสามารถทราบปัญหาด้านสังคมของนักเรียนแต่ละคนได้ และช่วยแก้ปัญหาให้แก่กันได้

พฤติกรรมการสนใจเรียน ข้อที่ 4, 5 (นักเรียนร่วมกิจกรรมการร้องเพลงตามที่ครูกำหนด, นักเรียนให้ความร่วมมือแก่เพื่อนๆ ในการทำงานกลุ่ม) พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมคัดสรร มีพฤติกรรมการสนใจเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยกิจกรรมปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 การร้องเพลง และการทำงานกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่มีส่วนร่วมที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการสนใจเรียนสูงขึ้น

ในวงการศึกษาดิฉันว่าเพลงเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่ง ที่ครูสามารถนำมาใช้ประกอบการสอนได้จากงานวิจัยของ ศิริพรรัตน์ พิธานสมบัติ (2521) พบว่าครูประถมศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าเพลงมีคุณค่าใช้ประกอบการสอนได้ดี ให้ความรู้แก่นักเรียนหลายด้าน สามารถนำไปใช้สอนได้ทุกกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน พิพิธกุล (2522) พบว่านักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการใช้เพลงประกอบการเรียนการสอน เพลงทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนาน มีชีวิตชีวา ไม่เบื่อหน่ายบทเรียน สนใจบทเรียนยิ่งขึ้น เข้าใจบทเรียนได้ดีกว่าเดิม และจำบทเรียนได้ดีและจำได้นาน นอกจากนี้การนำเพลงมาประกอบการสอนยังทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ดังเช่น ผลงานวิจัยของ อรุณวรรณ เกตุอร่าม (2525) และ สมศักดิ์ ชำนาญกิจ (2523) พบว่าการนำเพลงมาใช้ประกอบการสอนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของกลุ่มทดลองที่ใช้เพลงประกอบบทเรียน สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้เพลงประกอบบทเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จงดี ทองใย (2526) การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตโดยใช้เพลงประกอบการสอนนั้นปรากฏว่ากลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้เพลงประกอบการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้เพลงประกอบการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จะเห็นได้ว่าในการเรียนการสอนไม่ว่าวิชาใดก็ตาม ครูสามารถนำเพลงมาประกอบการสอน โดยนำเพลงมาให้เด็กเรียนร้องหรือครูร้องให้นักเรียนฟัง เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน หรือประกอบกิจกรรมของบทเรียนหรือสรุปบทเรียนให้เด็กได้จดจำ เพราะโดยธรรมชาติแล้ว เด็กชอบเสียงเพลง ทำให้ปัจจุบันมีผู้นิยมแต่งเพลงเพื่อใช้ประกอบการสอนวิชาต่างๆ มากขึ้น

ผู้วิจัยมีความสนใจและเห็นประโยชน์ของเพลงดังกล่าว จึงใช้เพลงในกิจกรรมการมีส่วนร่วม ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการมีส่วนร่วม (กิจกรรมการร้องเพลง) มีคะแนนพฤติกรรมการสนใจเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่มีกิจกรรมเพลงและจากการสังเกตพบว่า

กิจกรรมการร้องเพลง ครูเน้นการฟัง และการร่วมสนุกในการฟัง เช่น การปรบมือ แสดงท่าทางประกอบ เต็ม ร้องคลอตาม นักเรียนมักขอทำกิจกรรมนี้หลายๆ ชั่วๆ ซึ่งครูไม่สามารถสนองความต้องการได้ เนื่องจากมีเวลาจำกัดต้องดำเนินกิจกรรมอื่นต่อไป บทเพลงที่นักเรียนให้ความสนใจเป็นพิเศษคือ เพลงที่กำลังเป็นที่นิยมขณะนั้น เพราะนักเรียนชินหูและร้องติดปาก

หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนที่จะให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามจุดประสงค์ที่วางไว้ โดยพยายามให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองให้มากที่สุด และเน้นให้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เรียนรู้ที่จะช่วยเหลือกัน (คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521, 2521) นอกเหนือไปจากนี้แล้ว แผนการสอนต่างๆ ที่ทางกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำขึ้น เพื่อให้เป็นแนวทางช่วยเหลือครูในด้านการจัดการเรียนการสอนก็ได้ให้คำแนะนำไว้อย่างชัดเจนว่า การสอนตามหลักสูตรใหม่นั้นเป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนเพื่ออยู่ร่วมกัน เพราะการอยู่ร่วมกันเป็นธรรมชาติของคน เมื่ออยู่ร่วมกันคนเราต้องคิดร่วมกัน วางแผนร่วมกัน แก้ปัญหา และประเมินผลร่วมกัน กิจกรรมการเรียนจึงควรทำเป็นกลุ่ม คือให้เด็กได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ช่วยเหลือกัน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2525) จุดหมายและแนวทางที่กำหนดไว้ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของเรื่อง "การทำงานเป็นกลุ่ม" อย่างเห็นได้ชัด

หลักการดำเนินงานกลุ่มจะส่งเสริมบรรยากาศแบบประชาธิปไตยตลอดจนการพัฒนาคุณค่าของความเป็นมนุษย์ (Manhood) คือ ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน และความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา มีโอกาสพัฒนาสติปัญญาและอารมณ์ โดยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการทำงานกลุ่ม มีคะแนนพฤติกรรมสนใจเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่มีการทำงานกลุ่ม

การส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการเรียนหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนที่จะให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามจุดประสงค์ที่วางไว้ โดยพยายามให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองให้มาก และเน้นให้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เรียนรู้ที่จะช่วยเหลือกันนอกเหนือไปจากที่นี้แล้ว แผนการสอนต่างๆ ที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นแนวทางช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนก็ได้ให้คำแนะนำไว้อย่างชัดเจนว่า เป็นการสอนที่มุ่งให้นักเรียนได้เรียนเพื่ออยู่ร่วมกัน เพราะการอยู่ร่วมกันเป็นธรรมชาติของคน เมื่ออยู่ร่วมกันคนเราต้องคิดร่วมกัน วางแผนร่วมกัน กิจกรรมการเรียนจึงควรทำเป็นกลุ่ม คือ ให้เด็กได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ช่วยเหลือกัน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2525)

จากการวิจัยมีข้อสังเกตว่าการทำงานกลุ่มลักษณะกลุ่มสัมพันธ์ยังไม่ดีพอ เนื่องจากนักเรียนมีโอกาสฝึกการทำงานกลุ่มน้อยมาก ขณะทำการทดลองต้องคอยเสนอแนะวิธีการทำงานกลุ่มอยู่ตลอดเวลา แต่ก็ยังแสดงให้เห็นพฤติกรรมสนใจเรียนด้านความกระตือรือร้น ไม่ค่อยหม่อ หลับ สามารถทำงานตามที่ครูมอบหมายได้สำเร็จ และให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มทุกครั้ง

พฤติกรรมการณ์ใจเรียน ข้อที่ 6, 7 (นักเรียนรับแรงทำงานตามกำหนด เมื่อครูชมเชยหรือให้กำลังใจ, นักเรียนทำงานตามกำหนดได้สำเร็จ) พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมคัคสรร มีพฤติกรรมการณ์ใจเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยกิจกรรมปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สกินเนอร์ (Skinner, 1969) มีความคิดเห็นว่า การให้แรงเสริมเมื่อเด็กมีพฤติกรรมดีขึ้นต้องให้แรงเสริมทันทีที่เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

แรงเสริมกำลังใจ (Reinforcement) แบ่งออกได้ 2 ลักษณะคือแรงเสริมกำลังใจในทางบวก (Positive Reinforcement) และแรงเสริมกำลังใจในทางลบ (Negative Reinforcement) การให้แรงเสริมกำลังใจในทางบวก เป็นการให้ผู้กระทำทราบว่าเขาได้ทำสิ่งที่ถูกต้องและสมควรได้รับการยกย่อง อันจะทำให้ผู้กระทำนั้นเกิดความภาคภูมิใจและอยากจะทำสิ่งนั้นอีก การให้รางวัล การยกย่องชมเชย การให้สิ่งของตอบแทนด้วยวิธีการต่างๆ เป็นตัวอย่างของการให้กำลังใจในทางบวก

การให้กำลังใจแก่เด็ก ผู้วิจัยได้ใช้วิธีดังนี้ คือ

การให้คำชมเชย เช่นกล่าวว่า "ทุกคนตั้งใจเรียนดีจริง" "ทุกคนทำงานดีมาก" หรือกล่าวชมเชยสั้นๆ ด้วยคำว่า ดี ดีมาก ยอดเยี่ยม ถูกต้อง วิเศษ เก่งมาก จริงทีเดียว ชอบใจมาก ฯลฯ เป็นต้น ถ้าหากเป็นรายบุคคลก็อาจจะเอ่ยชื่อคนนั้นด้วย

การแสดงออกทางสีหน้าและท่าทาง กิริยาท่าทางและสีหน้า เป็นการให้แรงเสริมกำลังใจ ได้แก่ การผงกศีรษะ ยิ้ม หัวเราะ ประทับมือ หรือชี้ไปยังเด็กคนนั้น

การสัมผัสทางกาย ความใกล้ชิด โดยการยืนใกล้ๆ กับเด็ก การแตะหลัง ไหล่ แขน จับมือ เดินไปกับเด็กหรือช่วยทำกิจกรรมกับเด็ก เป็นการให้กำลังใจแก่เด็กได้เป็นอย่างดี

การให้เครื่องหมายหรือรางวัลอาจจะให้วัสดุหรือสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น การให้รางวัลเป็นสิ่งของการให้คะแนนหรือการให้เครื่องหมาย เช่น ดาว แต้้ม หรือให้เป็นลำดับขั้นของคะแนน

การให้เครื่องหมาย หรือให้รางวัลเป็นสิ่งของที่จะมีผลก็คือ ได้ผลทันที และสามารถจับบันทึก หรือนับจำนวนความถี่ได้

เมเปิล (Maples, 1971) ได้วิจัยพบว่า พฤติกรรมทางวาจาที่มีอิทธิพลทางอ้อม จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางบวก และช่วยปรับปรุงบรรยากาศในห้องเรียนให้มีความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีทำให้ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนมากขึ้น นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูมากขึ้น และช่วยให้ครูทราบแนวทางในการปรับปรุงการสอนของตนเอง โดยได้รับความร่วมมือจากนักเรียนอีกด้วย

รางวัล การให้รางวัลมีหลายอย่าง เช่น ให้รางวัลเป็นของ การให้เครื่องหมาย อันเป็นสัญลักษณ์แห่งความดี เช่น ให้ดาว หรือให้สิทธิพิเศษบางอย่าง การให้รางวัลนี้ ครูแทบทุกคนมักปฏิบัติกันอยู่และเมื่อให้รางวัลไปแล้ว เด็กรู้สึกตื่นเต้นและเรียนดีขึ้น แต่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาบางท่านก็เตือนการให้รางวัล โดยกล่าวว่าการให้รางวัลนั้น มีทางทำให้เด็กเรียนเพื่อเอารางวัลมากกว่าเรียนเพื่อให้เกิดความรู้จริงๆ ถ้าครูให้รางวัลบ่อยเกินไป นอกจากนั้น เมื่อเด็กได้รับรางวัลไปแล้ว จะทำให้เด็กไม่กระตือรือร้นอย่างเดิมอีก

ฉะนั้น ในการให้รางวัลครูไม่ควรให้บ่อยเกินไปหรือเป็นของที่มีราคาแพงเกินไป และควรให้เด็กได้รับรางวัลทั่วถึงกันไม่ใช่จะให้อยู่เพียง 2-3 คนแรกเท่านั้น

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าการชมเชยและการให้รางวัล ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการสนใจเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมปกติที่ไม่มีการชมเชย และการให้รางวัลใดๆ พฤติกรรมการสนใจที่แสดงให้เห็นชัดเจนก็คือ รีบเร่งทำงานตามกำหนดเมื่อครูชมเชยหรือให้กำลังใจ และที่น่าสังเกตก็คือ

การชมเชยและการให้รางวัล นักเรียนมักจะปรบมือแสดงอาการยินดีที่เพื่อนได้รับ คำชมเชยจากครู ซึ่งเป็นการเสริมแรงที่ทุกๆ คนพอใจ การให้รางวัลส่วนใหญ่เป็นที่พอใจ นอกจากสิทธิพิเศษที่ครูมอบให้ในบางแผน ซึ่งนักเรียนไม่เคยชิน ทั้งนี้เพราะนักเรียนถูกฝึกให้อยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด นักเรียนไม่กล้าจะรับสิทธิพิเศษนั้น ส่วนใหญ่จะรับรูสิทธิที่ได้ แต่ไม่ใช่สิทธิ เช่น เดินออกไปพักผ่อนนอกห้องเรียน นักเรียนจะเลือกนั่งเฉยๆ แทน หรือให้เลือกทำงานอิสระที่ต้องการเวลาไม่มีที่จะได้ใช้สิทธิพิเศษที่ได้รับเพราะต้องเข้าร่วมกิจกรรมอื่นต่อไป แต่ก็แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมกำลังใจเรียนในด้านความกระตือรือร้น, ความรับผิดชอบ, การให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนแก่เพื่อนและครู

พฤติกรรมกำลังใจเรียน ข้อที่ 8, 10 (นักเรียนทำคะแนนสอบได้ร้อยละ 60 นักเรียนซักถาม เนื้อหาที่ครูสอน) พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมคัลเลอร์มีพฤติกรรมกำลังใจเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยกิจกรรมปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

การทดสอบนับว่าเป็นการสร้างแรงจูงใจภายนอก เพื่อจะให้การทดสอบมีผลต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียน ครูน่าจะใช้ผลการสอบให้เกิดประโยชน์มากขึ้นโดยวิธีการดังนี้

1. ให้ได้รู้ความก้าวหน้าทุกครั้ง และเปรียบเทียบกับครั้งก่อนๆ
2. แนะนำให้เขารู้จุดบกพร่องของตนเอง
3. ให้เขาหาวิธีปรับปรุงข้อบกพร่อง เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าต่อไป
4. ให้กำลังใจแก่เด็ก หรือให้เขามีความหวัง หรือมองเห็นลู่ทางในการเรียนรู้สิ่ง

อื่นๆ ต่อไป

เอคินส์ และคณะ (Eakins and others, 1967) ทำการศึกษาถึงผลของการได้รับการทดสอบย่อยในแต่ละหน่วยของบทเรียน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 1 จำนวน 170 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มได้รับการทดสอบในเวลาที่แตกต่างกัน และด้วยจำนวนครั้งที่ต่างกัน และกลุ่มที่ไม่ได้รับการทดสอบเลย ผลปรากฏว่ากลุ่มที่ได้รับการทดสอบย่อยหลายๆ ครั้งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการทดสอบเพียงครั้งเดียว

การรู้จักความก้าวหน้าของตน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับความสำเร็จ แต่การที่เด็กจะทราบถึงความก้าวหน้าของตนนั้นต้องอาศัยการบอกกล่าวของครู ถ้าเด็กทราบความก้าวหน้าของตนอยู่เสมอ เด็กจะมีกำลังใจเรียนมากขึ้น ความสำเร็จและความก้าวหน้าที่เด็กได้รับเล็กๆ น้อยๆ แต่ถี่ย่อมทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความภูมิใจในตัวเอง และมีกำลังใจที่จะเรียนมากขึ้น

จากการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบทุกชั่วโมงที่ทำการสอน ซึ่งจากการสังเกตนักเรียนกระตือรือร้นที่จะทำได้ มีแนวโน้มการทำคะแนนสูงขึ้นกว่าเดิม และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังเรียน มักพบว่านักเรียนทำคะแนนหลังสอบได้ดีกว่าก่อนสอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลูนิ นีเยมพลับ (2518) พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอบย่อยหลายครั้ง มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่าพวกที่ได้รับการสอบเพียงครั้งเดียวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งในภาคความรู้ความเข้าใจ ภาคการนำไปใช้ และภาคความรู้ความเข้าใจและการนำไปใช้รวมกัน

การให้รู้ผลการกระทำ (Knowledge of results)

มีผลการวิจัยอยู่มากที่สนับสนุนวิธีการให้เด็กเรียนรู้ผลการกระทำว่าเป็นการสร้างแรงจูงใจที่ดี การวิจัยแบบทดลองที่สำคัญมากขึ้นหนึ่ง ได้แก่การทดลองเกี่ยวกับการขว้างเป่าการทดลองนี้จะแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 พวก พวกแรกเมื่อขว้างไปแล้วไฟจะดับ ซึ่งจะไม่ทราบผลว่าขว้างถูกหรือผิด โกล์หรือไกลจากเป้าเพียงใด ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งจะเห็นความก้าวหน้าของตนเองทุกกระชบ ผลการทดลองปรากฏว่ากลุ่มที่รู้ผลการกระทำของตนเองจะก้าวหน้าไปเรื่อยๆ ต่างจากอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่ทราบผลการกระทำ จะรู้สึกเบื่อและท้อแท้ที่จะทำต่อไป

การให้เด็กได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ย่อมทำให้มีความเจริญงอกงามทางความรู้และสติปัญญาเป็นคนทันโลกแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง มีความมั่นใจในตนเอง และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2528) จากการทดลองมีข้อสังเกต คือ

การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนมักใช้เวลาเกินกว่าที่กำหนดเสมอ เนื่องจากนักเรียนพยายามที่จะทำคะแนนให้ได้มากที่สุด ซึ่งในการเฉลยต้องเร่งรีบ และมีเวลาอภิปรายข้อถูกข้อผิดน้อยมาก

พฤติกรรมที่ 9 การจัดบันทึกความก้าวหน้าทางการเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ของทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะนักเรียนยังไม่มีควมคุ้นเคยและขาดทักษะในการจัดบันทึก นักเรียนมีเวลาน้อยในการจัดบันทึก เพราะต้องทำหลังชั่วโมงเกือบทุกครั้งและนักเรียนจะต้องเรียนชั่วโมงต่อไป ผู้ช่วยวิจัยมีโอกาสสังเกตน้อยเนื่องจากหมดเวลา จึงทำให้ผลการสังเกตไม่ปรากฏการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมชัดเจน

สำหรับสถานการณ์ในการเรียนการสอน ผู้ช่วยวิจัยมีความคิดเห็นในกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยกิจกรรมคัดสรรดังนี้

1. ระยะเวลาของการทดลอง (การใช้แผนการสอนที่ 1-3) นักเรียนมีความล้าสนวุ่นวายพอสมควร ทั้งนี้เพราะกิจกรรมในการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ ทั้งนักเรียนและผู้ช่วยวิจัยไม่คุ้นเคย ทำให้เข้าใจยาก และปฏิบัติไม่ถูกต้อง เสียเวลา ล่าช้า เพราะเวลาทดลองเป็นเวลาปกติ นักเรียนจะต้องเรียนวิชาอื่นต่อไป หรือก่อนทดลองนักเรียนติดพันอยู่กับชั่วโมงก่อนหน้า ซึ่งทำให้การทดลองไม่ราบรื่น

2. ขณะทำการทดลอง ผู้ช่วยวิจัยและผู้ช่วยวิจัยต้องหยุดกลางคัน เนื่องจากอยู่ในช่วงโรงเรียนมีกิจกรรมพิเศษ ผู้บริหารเรียกประชุม หรือมีข้อราชการสำคัญ ทำให้การสังเกต และการสอนขาดการต่อเนื่อง

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้

1. นักเรียนเรียนด้วยบรรยากาศสนุกสนานมีชีวิตชีวา ทุกคนกระตือรือร้น เพราะทั้งครูผู้สอนและนักเรียนจะต้องเตรียมตัว ตั้งตัวต่อรูปแบบกิจกรรมทั้ง 4 แบบตลอดเวลา ครูต้องพร้อมเสนอกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน นักเรียนต้องเตรียมพร้อมต่อกิจกรรมที่ครูจัดให้

2. กิจกรรมมีหลากหลายรูปแบบไม่ซ้ำซากจำเจ และโดยเฉพาะกิจกรรมทั้ง 4 แบบสนองความต้องการตามวัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของนักเรียนทั้งชั้นตามเอกัตภาพของนักเรียน ทุกช่วงเวลานักเรียนไม่มีโอกาสได้ทำกิจกรรมอื่นๆ นอกจากวิชาภาษาไทยวิชาเดียว

3. ฝึกให้ครูผู้สอน และนักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการสอน ต่อการเรียนร่วมกัน

4. ครูและนักเรียนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น เป็นประโยชน์ต่อครูที่จะได้รู้พฤติกรรมของนักเรียน เช่น การแยกกลุ่มแล้วปรากฏว่าเกิดปัญหาการไม่ยอมรับกันในกลุ่ม ครูได้แก้ปัญหาการปกครองชั้นได้ หรือการที่นักเรียนช่วยครูจัดป้ายนิเทศ เป็นต้น

5. เป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนอย่างแท้จริง

ข้อเสีย

1. รูปแบบของกิจกรรมคัดสรรนี้ ถ้าครูจะนำไปใช้ในระยะเวลาแรกของการนำกิจกรรม อาจจะสับสนวุ่นวายเพราะไม่คุ้นเคยกับวิธีการและขั้นตอนในการทำกิจกรรมหลายๆ กิจกรรมต่อเนื่องกัน การทำกิจกรรมในระยะแรกจึงใช้เวลานานครูต้องคอยชี้แนะขั้นตอนให้นักเรียนเข้าใจ เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมบ่อยครั้งขึ้น นักเรียนเริ่มเข้าใจขั้นตอนในการทำกิจกรรมดีขึ้นการทำกิจกรรมในเวลาต่อมาจึงใช้เวลาไม่มากเท่าระยะแรก

2. ครูต้องมีเวลามากพอสำหรับการเขียนแผน และตระเตรียมสื่อ

สำหรับสถานการณ์ในการเรียนการสอนผู้วิจัยเห็นในกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยกิจกรรมปกติ ดังนี้

ข้อดี

1. ขั้นตอนของกิจกรรมเป็นระบบที่ไม่ซับซ้อน สะดวกแก่ครูผู้สอนในการควบคุมชั้น เพราะกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอน ความเคยชินที่ใช้เรียน และใช้สอนกันมานาน เช่น การบรรยาย การทำแบบฝึกหัด ครูไม่ต้องยุ่งยากในการเตรียมแผนหรือสื่อการสอน เพราะส่วนใหญ่จะใช้หนังสือเรียน และแบบฝึกหัดเป็นหลัก ไม่เสียเวลาเพราะเปิดคู่มือการสอนได้เลย
2. นักเรียนที่ตั้งใจเรียนจะเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย ส่วนนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่สนใจเรียนจะเบื่อหน่าย

ข้อเสีย

1. นักเรียนได้พัฒนาการด้านสติปัญญา ส่วนอารมณ์ สังคม และทางด้านร่างกายนั้น ไม่ได้รับการตอบสนองเลย หรือน้อยมาก
2. โอกาสที่นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียนมีน้อย ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ระบุไว้ในคู่มือการสอนของครู ซึ่งไม่แน่นอน บางบทก็มี บางบทก็ไม่มี
3. นักเรียนต้องอยู่ในระเบียบเคร่งครัด เพราะต้องนั่งอยู่กับที่ ไม่มีโอกาสได้รับรู้ผลความก้าวหน้าทางการเรียน การทำงานกลุ่มขึ้นอยู่กับเนื้อหา ไม่มีโอกาสได้ทุกๆ ชั่วโมงเหมือนการเรียนด้วยกิจกรรมคัดสรร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา เกี่ยวกับผลการใช้กิจกรรมคัดสรร ในการสอนวิชาอื่นที่มีต่อพฤติกรรมการณ์สนใจเรียนของนักเรียนระดับต่างๆ
2. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของครู ในการใช้กิจกรรมคัดสรรในการสอนวิชาต่างๆ ที่มีต่อพฤติกรรมการณ์สนใจเรียนของนักเรียนระดับต่างๆ